

"Bij nader inzien komt er nog aardig wat denkwerk kijken bij het draaien van een coatinglijn. Nu het wat rustiger is, kom je daar eens aan toe. Dan mag straks de invasie weer komen."

Mens, Moment, Machine

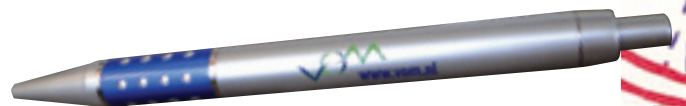
Bovenstaande titel is gegapt van een serie op History Channel, waarin een persoonlijke voorgeschiedenis, een historische actie en een bepaald stuk apparatuur of uitrusting bij elkaar komen. Een leuke aflevering was bijvoorbeeld de Higgins-boot: die landingsschepen waarvan de voorklep naar beneden komt. In de jaren dertig een ware vondst, maar de Amerikaanse strijdkrachten wilden er niet aan. Dus bleef de kleine botenbouwer uit Louisiana maar speedboten voor de politie en voor smokkelaars bouwen. Die hield hij zorgvuldig in een snelheidswedloop, zodat de 'functionele levensduur' altijd korter was dan de technische. Zijn werfje bleef zo in crisistijd mooi doordraaien. Al was het zelfs niet aan zee gelegen maar aan een smalspoortje...!

Voor deze editie van Oppervlaktetechnieken mocht ik een afgezwaaid vakgenoot interviewen met wie ik enkele hobby's blijf te delen. "Ben je wel eens in Sinsheim geweest?" was dus een logische vraag van hem, en inderdaad, de techniek musea bij Sinsheim en Speyer (met camperstandplaats) heb ik een keer of drie gehad. Vroeger was de Painttech Sinsheim er vlakbij (tegenwoordig is dat de Paintexpo te Karlsruhe). Leuke combi. Een week eerder bleek hij een stand te hebben bemand op een modelbouwbeurs in Soesterberg waar ik langsschuifelde. En documentaireseries als Building Big, Speed Machines, Extreme Engineering, How it's made, Megafactories, die gaan er bij hem ook wel in. Zie "Opwaardering van het vakgebied" in de rubriek Techniek. En Higgins heeft uiteindelijk ook een opwaardering mogen beleven, na de afwijzingen doordat hij de taal van de inkopers niet sprak. Uiteindelijk was de boevenbotenbouwer de leverancier van ruim twintigduizend platbodems, die volgens generaal Eisenhower tot de vijf *war winning weapons* gerekend konden worden (dus met de jeep, de bazooka, het instelbare ontstekingsmechanisme voor (luchtafweer)granaten, en de atombom. U kent ze van de tv).

Vanwaar nu de gestolen titel van deze Blikopener?

We hoeven geen 'groten der aarde' te zijn om de drie M's samen te brengen. Toen ik nog Poedercoaten B gaf, bespraken we als de drie M's de drieslag Mens, Middelen, Machines. Ddus naast Mens & Machine je lak, straalmiddel en je voorbehandelingschemie. In dit themanummer Bedrijfsinrichting komt vooral de factor Machines aan bod, maar een optimaal gebruik van de installaties is toch grotendeels de menselijke factor. Effe nadenken hoe je de werkstukken ophangt, hoe snel de baan gaat, en in hoeverre de ene processtap niet moet wachten op de andere (ofwel: waar zit je *bottleneck*?). Er is dus meer te beleven dan spulletjes kopen en aansluiten.

Gelukkig zijn er diverse merkneutrale partijen die daar trainingen in geven. Waarbij het natuurlijk ook slim is om je door diverse leveranciers te laten inspireren, bijvoorbeeld in spuitapparatuur, ophangmaterialen of hangbaansystemen. Het Moment dat er "met voorbedachten rade" geproduceerd moet worden, is bij de huidige internationale concurrentie en het nog altijd stroperig economisch herstel, onderhand wel aangeboden. Denkwerk voorafgaand aan het doewerk: voor de chef lakkerij die zijn bedrijf over vijf jaar nog steeds succesvol wil zien draaien, is het nu écht M, M & M.

Het ei van Columbus onder de landingsboten: de Higginsboot. Hier wat zwaar beladen met een M-26, maar in de modelbouw kan alles! (Modelbouwbeurs Friedrichshafen, Duitsland)

Nóg handiger: de roll on roll off-versie van de mariniers. (Wereldhavendagen Rotterdam, 2006)